

Od frulice do baleta

Med najmlajšimi glasbeniki konjiške občine

Reelekcija
Reelekcija vodilnih delavcev v delovnih organizacijah konjiške občine je končana. Izvedli so jo v dvanajstih kolektivih in v glavnem povsod imenovali na mesto direktorjev dosedanje direktorje ali vršilce te dolžnosti. Večina ostalih prijavljenecv namreč ni ustrezala razpisnim pogojem, tako da so komisije izbrale najboljše.

Plenum sindikata
Na svoji zadnji seji je plenum občinskega sindikalnega sveta v Slovenskih Konjicah razpravjal o gradivu za šesti kongres Zveze sindikatov Jugoslavije. Največ besed so posvetili pomenu referenduma in odnosom med sindikatom in organi samoupravljanja v delovnih organizacijah. Pred zaključkom se je izvolil za delegata na kongresu ing. Vida Stefana.

Kam po končani osemletki
Letos bo v konjiški občini končalo osemletko kakih štiristo fantov in deklet. Občinska skupščina je že lani, letos pa je to storil tudi občinski sindikalni svet, priporočila delovnim organizacijam, naj odpro čimveč vajenskih mest. Zlasti bo verjetno težko vključiti v nadaljnje izpopolnjevanje dekleta, zato bi naj kolektivi upoštevali tudi to okoliščino.

Filatelistična razstava
V počastitev dneva mladosti bo konjiško filatelistično društvo 24. maja odprlo republiško mladinsko filatelistično razstavo. Gre za prvo prirediteljev te vrste. Da je republiško vodstvo poverilo organizacijo take razstave prav Konjicam, pa ni slučaj, saj deluje v občini najboljšo slovensko filatelistično društvo. Razveseljivo pa je posebno to, da ima 85 pionirjev in samo 12 odraslih članov. Na razstavi bodo zbrali okrog 1200 albumskih listov najrazličnejših znamk.

Nov program
Medtem ko se letošnja izobraževalna sezona bliža koncu, pripravljajo Delavska univerza v Slov. Konjicah program izobraževanja za prihodnje jesensko-zimsko obdobje. Takrat bodo pripravili seminar o varstvu pri delu, seminar za članke samoupravnih organov in sindikalnih podružnic, razpisali bodo nov oddelek osnovne šole za odrasle in še bo dovolj kandidatov, tudi kovinarsko šolo in ekonomsko srednjo šolo.

Boljši rezultati
Kljub temu, da so se gospodarski rezultati v zadnjih dveh mesecih nekoliko izboljšali, je zbor delovnih skupnosti občinske skupščine na svoji zadnji seji vendarle priporočil delovnim organizacijam, naj dobro proučijo podatke, ki govorijo o rezultatih gospodarjenja v prvih treh mesecih letošnjega leta. Zabeležili so namreč precejšnje znoštanje za planiranimi rezultati in celo za uspehi lanskoletne proizvodnje.

»Zpod obokov stare gračine v Slovenskih Konjicah se pečkrat glasio zvoki najrazličnejših instrumentov — od violine, do frule Razumljivo, tu domuje nižja glasbena šola, ki je središče glasbenega življenja v občini. Dobrih dvesto otrok in odraslih prihaja v te prostore, saj ima poleg rednega pouka tu vaje še moški pevski zbor, godba na pihala, salonski orkester in celo — baletna šola, v katero hodijo okoliški otroci.

V šoli vlada neko posebno nalezljivo veselo vzdušje. Mladež, ki je prinesla življenje med stare zidove, zavzeto sledi napotkom prizadevanih pedagogov, ki poleg svojega poslanstva zborovodij, dirigentov in podobne funkcije,

ki se jih nabere človek, ki živi za glasbo. Zanimanje za glasbeno šolo je veliko. Lani so jih morali celo nekaj odkloniti, saj delajo z učno močjo manj kot prejšnja leta. Kljub temu pa so odprli dva nova oddelka v Zrečah in v Ločah, predvsem zaradi preproste ugotovitve, da laže hodi eden k mnogim kot obratno.

Ravnateljica šole, Nada Selihova, ki jo gotovo poena staro in mlado daleč naokoli, je prijetna sobesednica. Zagrelo in živahno pripoveduje o zavodu, še bolj pa se navduši, ko govori o otrocih. »Toliko je tega, da ne vem, kaj bi vam povedala,« se nam je nasmejala v pozdrav. »Mogoče ja najzanimivejša naša

pripravnica. To je razred otrok, ki jih šele uvajamo v glasbeno življenje. Med njimi je veliko takih, ki se ne hodijo v šolo. Z njimi prepevamo pesmice, jih učimo igrati na frulico, spoznavajo note in ko končajo razred, se odločijo tudi to, kakšen instrument bodo igrali.«

»In za katerega je največ zanimanja?«

»Za harmoniko. Kljub temu pa imamo pri nas kar 16 violinistov, kar je za našo šolo vsekakor zelo veliko.«

Ceprav imajo stare instrumente in kot povsod, precej težav in ovr, se gojenci glasbene šole pojavljajo na vseh prireditvah in manifestacijah. Poleg svojih rednih internih produkcij, pripravijo vsako leto tudi zaključno prireditev, kjer pokažejo najboljše, kar so se naučili med letom. Tega ponavadi ni malo, zato so produkcije zelo dobro obiskane. In skoraj zagotovo bo tako tudi letos, ko se bodo s programom veselih in poskočnih melodij napotili tudi v nekaj okoliških šol, da bi se tam vzbudili zanimanje med svojimi vrstniki za lepo glasbo.

Nasmejani in razigrani prihajajo otroci v glasbeno šolo. Kadar pa gre zares, znajo zaigrati tako, da zaploska sleherni v dvoran. Gotovo bo tako tudi letos — ob zaključni junijski produkciji, na katero se skrbno pripravljajo. Foto: I. Burnik

Brez naglice v nov delovni čas

Prejšnji teden se je v Slov. Konjicah sestala komisija, ki preučuje pogoje za prehod na nov delovni čas. Govorili so zlasti o otroškem varstvu, o družbeni prehrani in o prevozi na delo. Strokovne službe pri občinski skupščini so pripravile analize, ki med drugim kažejo, da za okrog 5700 predšolskih otrok delujeta v občini le dve vzgojno-varstveni ustanovi. Obe skupaj sprejmeta nekaj več kot sto otrok.

Anketa, k so jo izvedli med zaposlenimi materami v občini, pa kaže, da bi v primeru uvedbe deljenega delovnega časa ostalo brez varstva približno 224 otrok, od tega 163 predšolskih. Ker je var-

vena ustanova v Slov. Konjicah vključila že več otrok, kot je njena kapaciteta, ni mogoče misliti se na dodaten vpis. Podobno pa je tudi na osnovnih šolah, ki tudi nimajo nikakršnih pogojev za celodnevno bivanje otrok v šoli.

Nič boljše ni s prevozi delavcev, predvsem iz okolice Poljčan, Loč, Zič, Dražje vasi in drugih krajev. Iz smeri Poljčan in Loč se vsak dan vozi na delo več kot 150 delavcev, iz Dražje vasi in Tepanja okrog 100, iz Oplotnice prav toliko in tako dalje. V jesensko-zimskem obdobju se to število poveča še za kakih 30 odstotkov. Kaže, in takina je tudi ugotovitev komisije za prehod na deljen delovni čas, da trenutno ni v konjiški občini nobenih pogojev za uvedbo novih avtobusnih prog, tembolj, ker so ceste na teh relacijah izredno slabe. Družbena prehrana sicer menda ne bi bila problematična, vendar je vprašanje, če bi si lahko delavci z nižjimi osebnimi dohodki privoščili dnevni izdatek kakih 400 do 500 starih dinarjev za tope opoldasski obrok.

Presežen etat

V preteklem letu je gozdarstvo v konjiški občini močno preseglo predvidene količine poseka iglavcev. Tudi v vzdrževanju gozdov ne moremo biti povsem zadovoljni. Vendar velja ta ugotovitev bolj kg ne samo za gozdovalne in družbeni posesti, saj so privatni gozdovi veliko boljše vzdrževani.

Krvodajalstvo

Konec junija bosta v Zrečah in Slovenskih Konjicah krvodajalski akciji. Sindikati vabijo vse svoje člane, da se akcije udeležijo v čim večjem številu. Po dosedanjih podatkih so bili vedno najboljši v Vitanju, medtem ko so se najslabše odrezali ponavadi v Zrečah.

Po daljši razpravi je komisija sklenila, da bo predlagala občinski skupščini, naj priporoči delovnih organizacijam, naj ne hitijo z uvajanjem novega delovnega časa, ker bi to povzročilo mnogo drugih, trenutno nerešljivih problemov. Komisija namreča tudi predlagati, naj v občini takoj začne sistematično reševati otroško varstvo, v delovnih organizacijah pa naj bolj aktivno kot doslej pripravljajo uvedbo 42-urnega delovnega tedna. B. A.

Vrnili so se

Prosvetno društvo v Ločah na novo zastavilo delo

so se vsi spriznili z učitvijsko kina. Takrat pa je Emil Zupane, ki je sicer režiser dramske sekcije, tvegati in na lastno odgovornost naročil filme za letošnje leto. Da je ugnal okus občinstva, dokazuje dejstvo, da si je v prvih štirih mesecih letošnjega leta ogledalo predstave toliko ljudi kot lani celo leto. Gotovo bo kdo kritikal, da so filmi preveč komercialne narave, kar pa je je deloma res, saj so vmes tudi zelo kvalitetni filmi. Toda dokler se bodo morali majhni kinematografi sami vzdrževati, se ne bodo mogli povsem posvetiti principu izbire po umetniški vrednosti filma.

Drug problem društva in Loč pa je kulturni dom, ki so ga zgradili kmalu po osvoboditvi. Danes ga je že tu in tam načel zob časa. Potrebno bi bilo obnoviti tla, urediti električno napeljava in še marsikaj drugega. V zadnjem času se je v blaginji društva zaradi skrbnega varovanja nabralo nekaj de-

narja vendar vsota ne zadošča za popravilo dvoran. Pomoč pa sta obljubili tudi opekarna in krajevna skupnost in ker se bodo tudi občani gotovo odzvali s prostovoljnimi delom, se le kažejo lepši obeti.

Najostrejšje pa so bile debate o finančnih sredstvih, ki so, žal, potisnile nekam stran osnovno dejavnost prosvetnega društva. Starejši so očitali mladim, da v društvu premaio sodelujejo. To je sicer res, drži pa tudi to, da se v čina mladincev vozi v šole v Maribor ali Celje in se marsikdaj vračajo domov šele pozno popoldne. Kljub vsemu so sklenili, da bodo kolikor se bo le dalo, pomladili vrste članov prosvetnega društva. Končno so za novga predsednika izvolili Francija Gumzija, ki je že več let aktiven član društva. Upamo, da bo novi odbor zastavil svoje delo in pričakujemo še več takih uspehov, kot je bila igra »Vrnili se je«.

„Tam u gori roža rase...“

Na obisku pri pohorski zeliščarki Karlini Rošar

Vrače o ženskah, ki kje gozdovih nabirajo zelišča, so bile menda krive tega, da sem si srečanje z eno najboljših znanih pohorskih zeliščark — Karlino Rošar iz Pake pri Vitanju — predstavil povsem drugače, kakršno je bilo v resnici. Pa tudi žensko, o kateri so mi priporočali zdaj kot o nabiralki zelišč, zdaj kot o odbornici, igralci...

Pomlad je že pred tedni poglala zimo s travnikov in gozdov, ko sem poskušala ujeti korak s fantom, ki mi je kazal pot do Karline. In ko sem spet hotela vprašati, če bova kmalu na cilju, se je za strminj pobojem prikazala lesena hiša z značilnim »gankom« in cvetjem na oknih.

Nekaj trenjsov za tem sta se s Karlino radovedno merili s pogledi. Ne vem, kaj si je mislila ona, jaz sem bila pošteno presenečena. Namesto stare, v črno obličene ženske, je stala pred menoj visoka, vitka, nepredeljene starosti, ponosna Karlina. Od sonca ogorelih nog se je držala razpokana zemlja in tudi roke so bile raskave. Zato pa je bil stisk krepak in nekoliko daljši, kot da bi hotela že iz njega razbrati, s kom ima opravka. »Orjem,« je rekla in po-

gledala bose noge.

»Pa kar sami?« se začudim. »Seveda,« je odgovorila. »Cas je,« je bilo kot poja-snilo na vprašanje o obdobju, ne pa na to, kar sem mislila jaz. To, da opravi večino poljskih del sama, se ji verjetno zdi povsem razumljivo. Sicer pa v hišici sredi gozdov in travnikov ne živi čisto sama. Potem, ko je hči šla v Ljubljano študirat in je Karlini umrla mati, je vzela k sebi neko gluhomemo si-roto, ki bi sicer živela na občinske stroške. Kdo ve, zakaj je to storila? Zato da bi si z njenim delom kaj posebno pomagala ne. Prej zaradi svojega tako značilnega odpora proti himavščini in navidezni ljubeznivosti, ki so ju tako ali drugače prizadeti ljudje vedno deležni.

Tako je bilo moje prvo srečanje s Karlino Rošar. Za drugo pa sva se morali posebej dogovoriti. Zakaj, zdaj, ko je pomlad razbohotila zelenje po vsej »njenji planini, je redkokdaj doma. »Petdesetkrat zapored grem v planino,« mi je pripovedovala, ko se je skoraj pražnje obličena vrtela po lepo pospravljeni sobi. »Takrat ne poznam ne nedelje, ne praznikov. Naberem na stotine drobnih zelišč, ki jih večina

še pozna ne. Odhajam zjutraj ob štirih in se vracam ob mraku. Takrat zaštim po svoje. Daleč od ljudi, med pticami, vetrovi, ob sončnem vzhodu in zahodu, doživim svojo, morda nekoliko posebno srečo...

Tisti dan je bila Karlina v dolini. V šoli je od šolskih otrok odkupovala zelišča za ljubljansko podjetje »Drogas, s katerim ima posebno pogodbo o sodelovanju. In čeprav je šele pomlad, je na podstrešju že vse polno sladkih koreninic, bodeče neže in kdo ve česa še, kar skrbno suši in hrani za tisti čas, ko bo odpremila v Ljubljano.

»Koliko pa naberete zelišč v enem letu?« vprašam. »To bi vam pa težko povedala. Nisem še računala. Za »Drogas« pa ustvarim letno kake 4 milijone din prometa. Seveda z odkupljenimi zelišči vred.«

Položila je roke na predpasnik in dejala: »Pa mi pravijo ljudje, da sem neumnica, ker se toliko mučim. Saj me nihče ne silí. In bolj ko za denar, delam za veselje. Sicer pa ni ni tako težko, če si človek prav razdeli svoj čas. Jaz sem si ga za nekaj let v naprej. Točno vem, koliko dni smem porabiti za sejanje in oranje, koliko za »pohode« v planino,

koliko za odkupe zelišč in sadežev od drugih nabiralcev, koliko za sušenje in viganje in tako naprej.«

In se vam zmeraj vse posreči?«

»Skoraj. Veste, to je pa moja trma,« se široko zasmeji Karlina. »Je hudič, če visoko v planinah v temnih se meni kaj zoperstavi! Če dežuje, kadar sem namenjena v planino, pač dežuje. Jaz grem kljub vsemu.«

Medtem ko prvič v življenju grizlam sladke koreninice, se mi spet vsili primerjava iz bajk in pripovedk — tisto o sušenju in varenju pijač v stari, črni kuhinji.

»Torej vse, kar sami nabere-te in odkupite od drugih, tudi prodate? Vam za domačo uporabo nič ne ostane?«

»O, to pa že. Sama na primer še nikdar nisem pojedla nobene tablete. Pa tudi drugi me kdaj prosijo za kakšen čaj.«

»In kaj na primer proti čemu služijo?«

»Pravijo, da hribska resa pomaga pri rani na dvana-jsterniku, encijan ozdravi neješčnost, arnikine korenine so dobre proti reumi, cvetje za rane, pa — tako naprej, kaj bi vam naštevala!«

Z opravičilom, da ima nekaj opraviti v kuhinji, me je potem pustila samo za pregrnjeno mizo. Iz kuhinje slišim radio in se spomnim, da je omenila, da bi rada televizijski sprejemnik. Tudi o glavnem stroju razmišlja, pa o lepi, svetli kopalnici, ki bi

jo mogla urediti v izbici na koncu hiše. »Vse bo se mogoče,« misli na glas Karlina. »Samo, da ne bi prišla kakšna bolezen in bi ostala komu v breme...«

»Vas je bilo kdaj strah v planini,« jo vprašam, ko se vrne.

»Strah?« je zategnila in me iskreno začudeno pogledala. »Ne vem, česa bi se bala?! Hudobni ljudje me tam ne najdejo... No, enkrat me je pa res bilo. Nisem bila sama. Kakih pet šest otrok sem peljala s seboj. Veste, zdaj se mladina že zelo zanima za zelišča. No, tako nas je tkrat zalotila nevihtna. Bala sem se za otroke, ki so se tiščali kot piščanci kookle. Strela pa je švigala nalašč pred našimi očmi. K sreči se je vse dobro izteklo.«

Ko se je Karlina razgovorila in se je prirojeno nezaupanje umaknilo, mi je veliko pripovedovala. Zvedela sem o zadrugi, ki je prepro-dajala lisičke s tolikim dobičkom, da jih ljudje potem niso hoteli več nabirati. Pa ono o odkupovanju mravičjih jajčec, ko so bili kaznovani tisti, ki so jih po naročilu nabirali, ne pa oni, ki so jih odkupovali...

»Kaj pa razvedrilo, Karli-na? Ga je kaj?« se pozanimam še za njena nagnenja.

»Se že kaj najde. To vam bom povedala, kako se je zgodilo, da sem začela igrati. Pred leti so v dolini odprli zadrugi dom in so za to

priložnost igrali »Rockovnja-ček«. Meni je bilo igranje všeč, pa sem sklenila, da bom mi kmetje, tudi igrali. Si morete misliti, kako so se mi v dolini smejali, ko sem to povedala! Pa sem bila spet trmasta. Če cigan lahko nauči kmeta plesati, se bomo tudi mi naučili igrati. In tako smo igrali tisto »V Ljubljano pa dajmo« in nihče se nam ni več smejal. O tleje sem sodelovala v 13 igrah. Tudi letos bom tu igrali. Radi bi pritegnili mladino. Preveč ob strani jo pustimo. Sploh pa nekateri včasih mislijo, da smo kmetje veliko preneumni...«

Ko sva potem odšli iz hiše, da bi jo fotografirala pod tistim drevsom, ki je ob poletnih večerih daje svetle za sanjarjenje o lepem, je bila tako prisrčno v sodegri da skoraj verjeti nisem mogla da je to ista samozavestna, odločna Karli-na, ki mi je prej s tolikšnim žarom pripovedovala o svoji planini. Kasneje sem ugotovi-la, da v aparatu ni bilo več posnetkov in tako bo prizor pod cvetjem ostal pred očmi samo meni. Če bi bila Karlina, bi se verjetno ujezila in jo kakšen dan za tem spet mahnila v planino s polnim fotoaparatom — toda žal to nisem. Gotovo pa se srečava kdaj drugič. Če ne prej, tedaj ko bodo gobe. Morda jih bom le kaj nabrala — zakaj, Karlina, pravi-tijo, da ima preštete... I. BURNIK